

střeší a peněžních prostředků), jednak policejní (internování t. zv. policejních zjištěnců, než se zjistí jejich domovská neb státní příslušnost, jakož i hnanců, dodaných buď policejním ředitelstvím nebo hnaneckými stanicemi), jednak sociální (stravování osob cestujících a majících nárok na nocleh a stravu v okresních stravovnách). Ve všech těchto směrech vykonává ústav činnost v zájmu veřejného dobra a blaha, není podnikem výdělečným, nýbrž jest úřadem ve smyslu § 101 odst. druhý tr. zák. a osoba ústav vedoucí úředníkem, poněvadž z veřejného příkazu vykonává »práce vládní«, t. j. vyvíjí činnost, jež se podniká podmětem veřejnoprávním v zájmu veřejném. Z toho plyne, že obžalovaný jest způsobilým podmětem zločinu úřední zpronevěry.

Čís. 2880.

Subjektivní skutková podstata zločinu křivého svědectví zamlčením vzájemných urážek vyžaduje vědomí svědka, pro vzájemnou urážku již odsouzeného a v trestní věci proti osobě ho navzájem urazivší slyšeného, že se na něm žádá také svědectví o jeho vlastních urážkách.

(Rozh. ze dne 27. srpna 1927, Zm I 30/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 21. prosince 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu podle §§ 197, 199 písm. a) tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil krajskému soudu v Chebu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost jest odůvodněna, pokud podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. napadá správnost rozsudku po stránce subjektivní. Rozsudek obsahuje po této stránce toliko výrok, že obžalovaný byl jako svědek vědomě v rozporu s převzatou povinností, vyplývající jednak z poučení soudcova, jednak z doslovu přísežné formule. Než toto povšechné rčení, z něhož není ani zřejmo, co jest vlastně zjištěno, nevyhovuje požadavkům skutkového zjištění soudu, jenž má podle § 270 čís. 5 tr. ř. v rozhodovacích důvodech stručně, avšak určitě uvést, které skutečnosti a z jakých důvodů pokládal je za dokázané nebo nedokázané, to tím méně v souzeném případě, jehož povaha vyžadovala obzvláště bedlivého zkoumání zejména po stránce subjektivní. Soud zjistil po stránce objektivní, že výpověď obžalovaného jako svědka v trestní věci T 825/26 jest s výpovědí Dory P-ové, již složila jako svědkyně o témže výstupu v předešlé trestní věci T 701/26, a již pokládaly jak okresní soud v Chebu, tak i nalézací soud za pravdivou, v příkrém rozporu. Tento

rozpor však nespatřuje, jak sluší usuzovati z dalšího odůvodnění po stránce objektivní, asi v tom, že podle výpovědi obžalovaného Dora P-ová ho urazila nadávkami v jeho soukromé obžalobě uvedenými — tyto nadávky ostatně Dora P-ová v podstatě sama doznala — nýbrž v tom, že při tomto výslechu zamlčel, že sám Doru P-ovou urazil nadávkami v soukromé obžalobě Dory P-ové uvedenými, jež zavdaly podnět k odvetě Dory P-ové a pro něž byl také pravoplatně odsouzen. Než tato negativní část výpovědi hrála v trestní věci, v níž byl stěžovatel jako svědek slyšen, jen podřadnou úlohu, neboť v této trestní věci pro urážky pronesené prý Dorou P-ovou proti obžalovanému nešlo ani tak o to, co on řekl Doře P-ové, nýbrž o to, co Dora P-ová řekla jemu, takže stěžovatel mohl se domnívati, že, jsa slyšen jako svědek o udánlivých urážkách Dory P-ové, nemusí vypovídati o tom, jaké urážky sám k Doře P-ové pronesl. Domněnka ta jest na snadě tím spíše, an pro tyto nadávky krátce před tím byl jako obviněný vyslýchán, souzen a odsouzen. Proto nepostačilo pouhé zjištění, že obžalovaný »byl jako svědek vědomě v rozporu s převzatou povinností« svědeckou, nýbrž musilo také býti zkoumáno a náležitě zjištěno, že si byl vědom, že se na něm požaduje také svědectví o jeho vlastních nadávkách, a že musí po případě i bez zvláštního soudcova vyzvání v tomto směru říci úplnou pravdu, třebaže mu z toho mohla hroziti značná újma, alespoň tím, že by si byl zatarasil cestu k případné obnově trestního řízení ukončeného jeho pravoplatným odsouzením. Kdyby byl zjištěn opak, nezakládala by tato část jeho výpovědi zločin křivé přísahy, ježto by se v tomto směru nedostávalo zlého úmyslu v § 199 a) tr. zák. předpokládaného a zbývalo by jen přikročiti k další, dosud neřešené otázce, zda a pokud lze tento zločin spatřovati v pozitivní části jeho výpovědi, když byla Dorou P-ovou samou z části potvrzena. Bez náležitého zjištění vědomí obžalovaného po stránce výše označené jeví se na dosavadním podkladě výrok o vině po stránce subjektivní právně pochybeným. Při tom nesejde na tom, že se obžalovaný sám při hlavním přelíčení oním způsobem nehájil, neboť řečené pochybnosti po subjektivní stránce vyplývají již z celé situace a soud, jenž podle § 3 tr. ř. má stejnou péči věnovati okolnostem k usvědčení obviněného i k jeho obraně příhodným, měl se jimi zabývati z úřední moci. Napadený rozsudek po této stránce selhává tím spíše, ano z poukazu na »poučení soudcovo« není vůbec zřejmo, jakého obsahu bylo, zejména zda obžalovaný byl poučen také o tom, že se jeho povinnost, mluvití čistou a úplnou pravdu, vztahuje také na ony body, o nichž vypovídal svého času jako obviněný. Tato vada není jen formálním zmatkem nedostatku důvodu, zmatečností stížností neuplatněným, nýbrž spadá pod hmotněprávní výtku stížnosti s hlediska čís. 9 a) § 281 tr. ř., že není prokázána subjektivní stránka skutkové podstaty zločinu podle § 199 písm. a) tr. zák.; máť za následek, že v rozsudku nejsou zjištěny ony skutečnosti, které při správném použití zákona měly by býti základem nálezu (§ 288 čís. 3 tr. ř.). Bylo proto důvodné zmatečností stížnosti vyhověti, napadený rozsudek zrušiti a věc vrátiti soudu své stolice, by ji znova projednal a rozhodl, aniž bylo třeba zabývati se ostatními výtky stížnosti po stránce subjektivní.